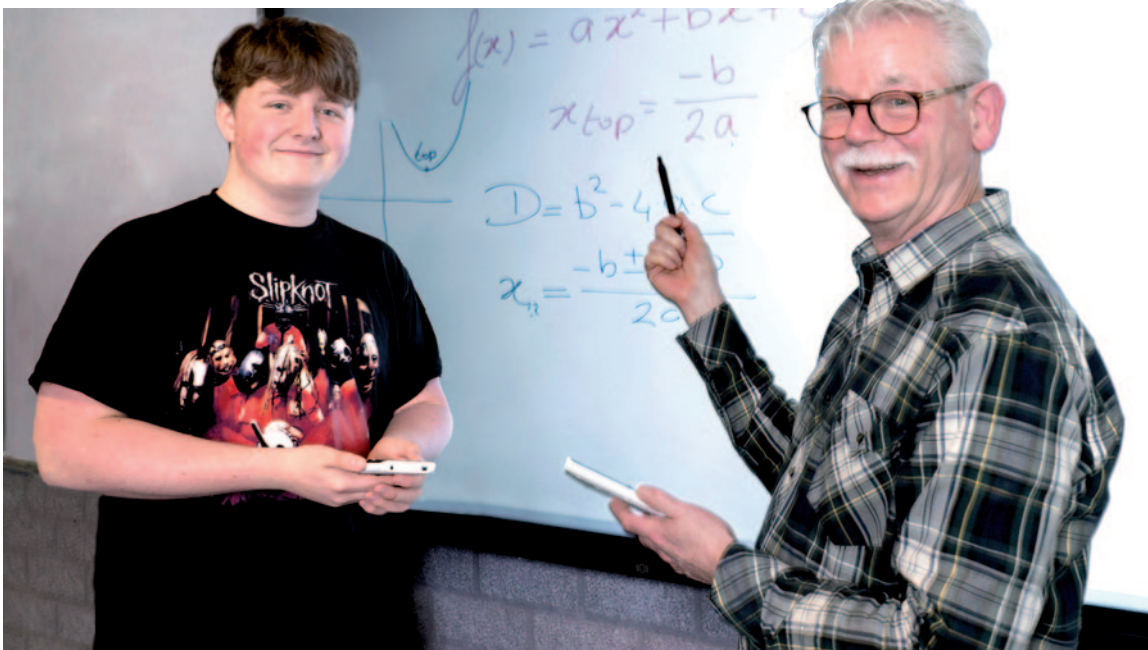

KIJK VOOR MEER INFORMATIE OVER HET CANDEA COLLEGE OP WWW.CANDEA.NL OF BEL NAAR 0316 367800

METEEN BEGINNEN EN JEZELF BELONEN

Deze week zijn de eindexamens begonnen. Voor veel leerlingen een periode vol stress: ben ik op tijd begonnen, doe ik wel genoeg en wat als ik blokkeer of in tijdnood kom? Daarom in deze Candea Nieuws ervaringen en tips van een leerling en een docent. We spreken ze vóór de meivakantie.

De leerling is Daan Boertjens uit 5-havo en veel laconieker gaan we het niet krijgen. "Ik sta er prima voor", zegt hij zonder een spoortje ironie. Dat 'prima' houdt in: allemaal zesjes en een 5,1 voor Nederlands. "Ik heb geen compensatievakken, maar ik denk dat het goedkomt. We zijn goed voorbereid door school, met huiswerkbegeleiding, examentraining, bijlessen wiskunde en de maatwerkuren, waarin je op school kunt doen wat je thuis niet deed. Het helpt mij als ik verplicht ben om iets te doen."

De docent is Ad Rijkers. Hij geeft wiskunde. Het eindexamen zelf vindt hij niet heel spannend, maar het nakijken wel: "Over wiskunde A maak ik me niet druk. Dat is niet de bottleneck, maar wiskunde B kan pittig zijn. Mijn nachtmerrie is dat leerlingen door wiskunde B zakken, omdat ik ze niet de goede dingen heb meegegeven. Ik weet welke leerlingen het moeilijk kunnen krijgen. Die stimuleer ik om hulp te vragen en ik vraag de mentor om hen daar ook op te wijzen."

DE VOORBEREIDING

Het zelfvertrouwen van Daan is geen bluf, want hij neemt de examenvoorbereiding heel serieus. "Ik begin meteen in de meivakantie met leren. Ik ga heel veel oude examens oefenen en dingen die ik moeilijk vind oefen ik extra. Nederlands krijgt voorrang, de andere vakken doe ik in de volgorde van het examenrooster." Volgens Ad is dit een goede aanpak: "Je moet echt alle examens doorspitten en een planning maken waarbij je de stof in stukjes hakt en dingen niet te ver voor je uitschuift, want dan breng je jezelf in de problemen."

HET EXAMEN

Daan verwacht tijdens het examen zelf geen problemen. Hij is bij projecten wel eens in paniek geraakt, maar dan was hij

te laat begonnen. "Dat gaat me deze keer niet gebeuren", zegt hij. Ad heeft een paar goede tips. Wat betreft zijn eigen vak: "Bewaar bij wiskunde A de laatste vraag niet tot het laatst, want dat is een onderzoeksvraag met veel tekst. Bij wiskunde B moet je gewoon beginnen en de vragen één voor één afwerken." En meer in het algemeen: "Steek bij paniek je vinger op en ga even naar het toilet. Dan kom je uit de situatie en het is ook fijner voor de leerlingen om je heen. Kijk verder regelmatig op de klok en schat in hoeveel tijd een vraag mag kosten."

DE OUDERS

Daan: "Ik heb wel het gevoel dat ze achter mij staan. Mijn vader vraagt soms *wat het plan is* en tijdens toetsweken zit hij me meer achter de vordden aan. Mijn moeder zegt wel eens dat ik moet gaan leren, maar daar luister ik niet altijd naar. Ze is zenuwachtiger dan ik." Volgens Ad moeten ouders vooral kijken waaraan hun kind behoefte heeft. "Als je normaal niet helpt met leren, moet je het nu ook niet doen, tenzij je kind erom

AGENDA

3-9 mei Excellentiestage Treviglio 4-havo/vwo. 8-26 mei Eindexamens. 13 mei Excursie aardrijkskunde 5-vwo. 14-15 mei Vrij i.v.m. Hemelvaartsdag. 18-22 mei Model European Parliament (MEP). 25 mei Tweede pinksterdag (vrije dag). 26 mei Promnight 4-bb/kb/mavo. 27 mei Promnight 5-havo en 6-vwo. 3 juni Uitvoering musical Tirza voor groep 7 basisscholen (11.00-12.00 en 13.00-14.00 uur). 4 juni Presentatiedag muziek 3-mavo (Eltensestraat). 5-7 juni Uitvoeringen musical Tirza.

vraagt. Anders werkt het averechts. Je kunt het examen vergelijken met een toetsweek. Veel leerlingen zeggen achteraf dat de toetsweek moeilijker was. En zorg dat je kind op tijd naar het examen gaat. Niets geeft meer stress dan te laat komen."

GOUDEN TIP

Daan: "Als je snel wordt afgeleid, zet dan de timer van je telefoon aan. Eerst een uur leren en dan als beloning voor je zelfdiscipline mag je gamen of op je telefoon." Ad: "Helemaal mee eens. Wissel leren af met ontspanning en zorg dat je goed en genoeg slaapt."

GROOTSTE VALKUIL

Daan: "Te laat beginnen. Je hoort vaak 'was ik maar eerder begonnen'. Dat geldt ook voor mij." Ad: "Te gestrest raken. Probeer altijd relaxed te blijven. Dat lukt leerlingen tegenwoordig trouwens beter dan vroeger, waarom weet ik niet."

NA AFLOOP

Daan: "Als ik slaag, ben ik heel blij. Ik ga mijn vrienden appen, de vlag en de cijferlijst ophalen en daarna feestvieren. En daarna? Plan A is piloot worden, plan B weet ik nog niet precies."

column

HANGEN ONTSPANNEN

Er is dit schooljaar iets veranderd op Candea dat iedereen ziet en toch ook niet: het is drukker op de schoolpleinen, met leerlingen die met elkaar lachen, kletsen en chillen. Ik moet eerlijk bekennen dat ik in de vorige zin eerst 'hangen' had staan, maar dat heeft een negatieve klank en negatief is precies wat het niet is. We zien nu wat het doet met leerlingen als je van een schoolplein met alleen tegels een

soort parkje maakt met veel groen, zitbankjes en spelmogelijkheden. In een wereld waarin zoveel gebeurt waar je niet vrolijk van wordt, word ik hier juist heel vrolijk van. Als u er binnenkort een keer langs rijdt of fietst, kijk dan met dezelfde blik als ik. En noem het geen hangen maar ontspannen en geniet net als ik van jongeren die elkaar opzoeken en samen plezier hebben.

DEBBY KOK rector

MODEL EUROPEAN PARLIAMENT: KLINT SAAI, IS HARTSTIKKE LEUK

Al jarenlang een vaste waarde in het activiteitenprogramma van Candea is het Model European Parliament (MEP). Wat dat is? Heel kort door de bocht: scholieren van allerlei scholen doen een week lang het Europees Parlement na. Klinkt misschien saai, maar is hartstikke leuk volgens Gijs Weekhout en Nena Jansen. Zij hebben dit jaar een bijzondere rol.

Het MEP begint op provincieniveau. In Gelderland sturen dertien scholen een 'delegatie', die van 18 t/m 22 mei allemaal

een Europees land vertegenwoordigen (Candea is deze keer Italië). De delegaties bedenken in tien commissies oplossingen voor actuele kwesties. Bijvoorbeeld corruptie, polarisatie of natuurbeheer. De laatste twee dagen worden alle oplossingen 'plenair' behandeld in de Statenzaal van het provinciehuis.

Per delegatie mag één leerling naar het landelijke MEP in Den Haag. Vorig jaar viel die eer Gijs (5-vwo) te beurt. "Dat was heel speciaal. Rob Jetten deed toen de openingspeech", herinnert hij zich. Dit jaar is Gijs heel druk. Hij is voorzitter van

een commissie en mogelijk wordt hij één van de voorzitters tijdens het plenaire debat. Alsof dat nog niet genoeg is, is hij ook voorzitter van de Candea-delegatie. "Ik moet zorgen dat onze delegatie goed voorbereid is op de onderwerpen. Zelf mag ik als voorzitter niet deelnemen aan de discussies. Ik moet in de gaten houden dat mijn commissie met een oplossing komt voor ons vraagstuk."

Nena (5-vwo) heeft een heel andere rol. Ze gaat als journalist verslag doen van de MEP-week. "Ik heb vorig jaar meegedaan en ik vond het zo leuk dat ik per se nog een keer wilde. Gelukkig kan dat als journalist. Ik ben meer van beeld dan van tekst, dus ik ga vooral video-interviews doen en foto's maken. Het wordt een intensieve week, want ik wil zoveel mogelijk meemaken." Aan het einde van de week krijgen alle deelnemers een boekje met een fotoverslag van Nena als aandenken mee naar huis.

Een belangrijke vraag is natuurlijk of Gijs later politicus wil worden en Nena journalist. Gijs: "Ik wil de technische kant op, liefst iets met vliegtuigen. Ik ga geen politicologie studeren, maar misschien wil ik wel gemeenteraadslid worden." Nena: "Ik weet nog niet wat ik ga doen, maar fotograferen is voor mij alleen een hobby."

'IK WAS ZO EXCITED DAT IK MEE MOCHT'

Terwijl deze krant bij u in de brievenbus valt, zijn twintig leerlingen van 4-havo en 4-vwo een week op stage in het Italiaanse stadje Treviglio. Ze brengen een tegenbezoek aan een Italiaanse school. Voor de leerlingen is het niet alleen heel leuk, maar ook spannend want ze verblijven in gastgezinnen.

Rianne van Dam (4-vwo) besloot meteen te solliciteren. "Ik heb altijd gedroomd van een uitwisseling met school, dus ik móest mee. Ik wil wat van de wereld zien en Italië staat op mijn bucketlist. Ik was zo *excited* toen ik hoorde dat ik mee mocht." Maar wacht even... solliciteren? "Dat klopt," lacht docent Pauline Cobussen, "we willen met gemotiveerde leerlingen op pad, ook omdat ze een week bij een gastgezin zijn. Dan is een positieve instelling belangrijk. We kiezen voor gastgezinnen, omdat ze dan meer van de cultuur en het leven in een ander land meekrijgen en zichzelf moeten redden. Grenzen verleggen is op die leeftijd belangrijk voor je ontwikkeling."

Toen de Italiaanse leeftijdgenoten in februari een week in Duiven waren, vond Rianne het best spannend. "Je weet niet wat je kunt verwachten. Vooraf had ik gepapt met Alessia, maar dan ken je elkaar nog niet. Het was even afasten, maar daarna werd het heel gezellig. Ze is zelfs mee geweest naar mijn opa's verjaardag. Ik vond het wel fijn dat we niet op dezelfde kamer sliepen. Dan heb je ook tijd voor jezelf." Wat Rianne het meest is bijgebleven, is de bowlingavond. En nog iets: "Italianen praten heel snel, dat is echt niet bij te houden. Maar verder gaat alles heel langzaam. Als ze lopen, vallen ze nog net niet om."

In Treviglio slaapt Rianne wel op één kamer met Alessia, maar dat vindt ze niet erg. "We kennen elkaar nu en het wordt een heel drukke week, dus ik slaap snel. Ik denk dat we heel veel plezier gaan hebben en heel veel gaan zien. We gaan ook een dag naar Milaan en naar een heel hoge hangbrug. Ik heb hoogtevrees, maar ik ga het toch doen," zegt Rianne. Pauline knikt instemmend. Grenzen verleggen, dat is precies de bedoeling.

in the picture

ZO WORD IK WEL EEN BETERE GITARIST

Ze vindt het best eng, maar over een paar weken staat Marie Peters er wel: op het podium tijdens de vijf uitvoeringen van de Candea-musical 'Tirza, een zoektocht naar thuis'. Marie is gitarist van de Wat fijn dat je er-band (twee keer lezen), de band die alle muziek speelt. Ze vindt het nu al een heel leuke en leerzame ervaring.

Tirza gaat over een junglemeisje dat door apen wordt grootgebracht en zich afvraagt wie ze is en waar ze vandaan komt. Het is een echte Candea-musical, waarin alles door leerlingen en docenten wordt gedaan. Zang, dans, muziek, techniek, decors... alles! Wie meedoet, moet wat kunnen en er ook veel tijd en energie in steken. "We repeteren iedere woensdagmiddag en af en toe op zaterdag", vertelt Marie, die in 4-havo zit. "Alle nummers waren nieuw voor mij. Ze zijn geschreven door Phil Collins en best moeilijk. We spelen vanaf een partituur met allemaal kruisen en mollen. Ook moeten we de toonsoort aanpassen aan de stem van de zanger. Dat dwingt je om goed te luisteren, maar zo word ik wel een betere gitarist."

Marie is muziek gaan maken tijdens de

muzieklessen op Candea. In de brugklas was de piano haar eerste instrument, maar toen ze een elektrische gitaar zag staan was ze verkocht: "Dat is echt mijn instrument."

De kans om mee te doen aan de musical liet Marie dan ook niet lopen, hoewel er één onderdeel is: wie in de band speelt, staat de hele tijd op het podium. Dat is niet iets waar Marie heel erg naar uitkijkt. "Gelukkig sta ik een beetje achteraan en trekt de zanger de meeste aandacht. Maar ik heb ook solo's en als je dan een foutje maakt ben je de sjaak. Ik weet dat ik dan niet in paniek moet raken maar moet doorspelen, anders valt het nog meer op."

Tot slot willen we natuurlijk de favoriete gitarist van Marie weten. Na even nadenken is het antwoord: Mark Knopfler van

de Dire Straits. Maar die is toch van heel vroeger? "Klopt, Dire Straits is muziek die mijn vader in de auto draait. Net als ZZ Top, Guns N' Roses en Limp Bizkit. Ik vind het goede muziek, maar ik luister ook graag naar Ed Sheeran, Hozier en Volbeat", vertelt Marie. Wie Marie en de rest van de Candea-musicalcrew in actie wil zien, moet 5, 6 en/of 7 juni in de agenda vrijhouden. Alle bijzonderheden staan binnenkort op candea.nl.

Waarom Candea? Dichtbij en de sfeer voelde meteen goed.

Leukste aan Candea? Dat er buiten de lessen veel activiteiten zijn. Ik zit ook bij de debatclub en het Model European Parliament.

Mooiste moment? Toen ik slaagde voor mijn mavo-diploma.

Wat voor leerling ben jij?

Best chaotisch, maar ik doe op mijn manier wel m'n best.

Hoe zijn de docenten? Verschilt per persoon. Sommigen zijn streng, maar ze willen je allemaal wel helpen.

Hoe zou jij lesgeven? Ik zou een docent zijn die iedere leerling ziet en niet oordeelt, maar probeert te helpen.